

Der uppbörden verkställas genom statens uppbördsmän, eger Konungens befallningshafvande, och i annat fall de väghållningsskyldige, att förordna om afskrifning af sådana afgifter till vägkassan, som i anseende till bristande tillgång icke kunnat indrifvas.

Skulle lagutskottet, till hvars behandling motionen torde blifva remitterad, finna detta mitt förslag böra annorlunda formuleras, anhåller jag vördsam, att utskottet ville vidtaga lämplig ändring deraf.

Stockholm den 24 januari 1896.

Jan Eliasson.

Häruti instämma:

K. E. Holmgren.

L. P. Mallmin.

Adolf Ericson.

Pehr Pehrsson
i Norrsund.

Carl Persson.

Alfred Kihlberg.

N:o 36.

Af herr **J. Eliasson**, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om ändring i kongl. förordningen angående hvad iakttagas bör till förekommande och hämmande af smittosamma sjukdomar bland husdjuren.

Kongl. Maj:ts nådiga förordning af den 23 september 1887 innehåller föreskrifter om hvad iakttagas bör till förekommande och hämmande af smittosamma sjukdomar bland husdjuren.

Uti denna förordning stadgas, att vid boskapspest, elakartad lungsjuka och rots eller springorm, djurens egare skola af statsmedel erhålla ersättning, dels till hela och dels till minskadt värde, der djuret blifvit på veterinärs tillstyrkan och till förekommande af sjukdomens vidare spridning dödadt.

Men i fråga om mjeltbrand är förhållandet icke detsamma, när det gäller ersättning af statsmedel, ehuru denna sjukdom äfven räknas till de smittosamma och fastän djuregaren ålägges förpligtelser till samhällets förmån, som äro ganska betungande och betänkligt inskränker den enskildes egande- och dispositionsrätt.

Såsom råd och anvisningar, till ledning för vederbörande kommunalmyndigheter, veterinärer och Kongl. Maj:ts befallningshafvande, samt under rubrik djurs dödande och nedgräfning, innehåller medicinalstyrelsens på ofvannämnda kongl. förordning grundade kungörelse af den 10 mars 1888, att nedslagning af husdjur till människoföda å ställe som är förklaradt smittadt af mjeltbrand ej må ega rum, och att ingen del af djur, som varit angripet af boskapspest, elakartad lungsjuka, rots eller springorm, mjeltbrand och vattuskräck, må till människoföda användas. Häri likställer medicinalstyrelsen mjeltbrandssjuka djur, i fråga om inskränkning för egaren, med de smittade af boskapspest, elakartad lungsjuka och rots, samt särskildt och derutöfver, hvarest mjeltbrand utbrutit, förbjuder egaren att till människoföda nedslagta friska kreatur, utan att bidrag från staten för dermed afsedda ändamåls vinnande erhålles.

Om detta är konsekvent vågar jag tvifla, och likaså om det är för fäderneslandets invånare nyttigt att nu gällande bestämmelser om husdjursjukdomen mjeltbrand längre bibehållas oförändrade. Det förefaller mig, att då den enskilde, som utan eget förvållande drabbas af mjeltbrandssjukdom hos något af sina husdjur, måste underkasta sig förluster, inskränkningar och kostnader för befordrandet af det allmännas säkerhet, kräfver billigheten någon ersättning från staten för dessa uppoffringar.

Beträffande de smittosamma sjukdomar bland husdjuren, för hvars minskande ersättning från staten är genom merbemälda kongl. förordning djuregare beredd, har jag sett uppgifvas uti praktisk handbok i husdjurens sjukdomar af J. Wennerholm och J. Svensson, tryckt år 1892, att boskapspest, den mest förhärjande af alla smittosamma sjukdomar bland husdjuren, i Sverige aldrig förekommit; att elakartad lungsjuka blott 2:ne gånger på 1840- och 50-talen hemsökt vårt land, och att rots eller springorm förekommer numera mycket sparsamt och högst 10 fall på året, helt säkert beroende på de i lag föreskrifna åtgärderna mot densamma. Om mjeltbrand heter det, att den ofta angriper många djur på en gång och utbreder sig öfver stora samhällen, samt att sjukdomens utgång är i regel döden. Vete-

rinärer förklara ock att äfven menniskor äro ganska känsliga för smitta af nämnda sjukdom och dö ofta deraf. Under sådana förhållanden föreställer jag mig att alla hittills föreskrifna försigtighetsmått icke gerna kunna eller böra undvaras.

I fråga om sjukdomens tillvaro inom vårt land lemna medicinalstyrelsens berättelser angående helso- och sjukvården följande uppgifter beträffande antalet sjuka husdjur i mjeltbrand:

År 1883:	i	4 län	2 hästar	57 nötkreatur		
» 1884:	»	8 »	1 »	49 »	1 får	
» 1885:	»	7 »	13 »	149 »	3 »	
» 1886:	»	8 »	3 »	22 »		
» 1887:	»	7 »	1 »	18 »		
» 1888:	»	11 »	— »	40 »	2 »	1 svin.
» 1889:	»	10 »	1 »	46 »		4 »
» 1890:	»	15 »	3 »	70 »		8 »
» 1891:	»	14 »	— »	78 »		
» 1892:	»	12 »	— »	82 »		

Då man, äfven i våra dagar, icke saknar anledning till misstankar om att ej alla sjukdomsfall blifva bekanta, och att mången egare till mjeltbrandssmittadt djur frestas att dölja sjukdomen, nedslagta djuret och afyttra köttet, om ock för en ringa penning, hellre än han underkastar sig iakttagandet af kongl. förordningens och medicinalstyrelsens kungörelses stränga föreskrifter, och sådant icke lärer kunna i alla möjliga fall uppdragas och beifras, så förefaller det mig, att det vore en lämplig åtgärd, och antagligen befordrade yppandet af sjukdomen och motverkandet af dess följder, om staten lemnade den för hvilken husdjur dödt eller på veterinärs tillstyrkan nedslagtats, som varit smittadt af mjeltbrand, någon ersättning såväl för det oskadliggjorda djuret som ock för den afspärning och desinfektion, hvilken af vederbörande pröfvas behöflig.

Genom tidningarne har till allmänhetens kunskap kommit, att medicinalstyrelsen hos Kongl. Maj:t föreslagit förändring af ofvanomförmälda förordnings 25 §, i syfte att minska förlusterna å de stora egendomarne. Mig förefaller det, att då flertalet egare till husdjur inom landet höra till de mindre, och deras väl eller ve också torde förtjena tagas i betraktande, det icke saknas skäl för en förändring af merbemälda förordning äfven i andra afseenden än de af medicinalstyrelsen ifrågasatta.

Det torde anses vara förmätet af mig att afgifva ett definitivt förslag till nödige ändringar af kongl. förordningen den 23 september 1887 i det

syfte, som här omförmälts. Jag har ändock icke kunnat underlåta att på de anförda förhållandena fästa Riksdagens uppmärksamhet, och vågar hemställa, det Riksdagen beslutar

att hos Kongl. Maj:t i skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t täcktes, efter vederbörandes hörande, uti kongl. förordningen om hvad iakttagas bör till förekommande och hämmande af smittosamma sjukdomar bland husdjuren, den 23 september 1887, vidtaga den ändring, att för husdjur, smittadt af mjeltbrand, som dödt eller dödats och göres obrukbart, samt för kostnader och förluster för öfrigt, som djuregare i följd deraf tillskyndas, beredes någon ersättning från statsverket.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles.

Stockholm den 24 januari 1896.

Jan Eliasson.

Häruti instämma:

K. E. Holmgren.

L. P. Mallmin.

Adolf Ericson.

Alfred Kihlberg.
